№ 49. Otrdeen, 3. maijâ. 1911.

Makfâ,
Jelgawâ sanemot:
par gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . — „ 60 „

Par adreses pahrmainu
samaksâ 10 kap.

Telefons № 644.

Latweeschu Awises.

Makfâ,
par pastu peesuhtot:
par gadu . . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . — „ 90 „
par 1 mehn. — „ 50 „

Af ahrsemem:
par gadu . . . 5 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 2 „ 80 „
par 1/4 gadu . 1 „ 50 „
par 1 mehn. . — „ 60 „

Numurs makfâ 3 kap.

Pasta kaste № 17.

Isnahk 3 reises nedelâ: otrdeenâ, zeturtdeenâ un sestdeenâ,
isnemot swehtku deenas.

Redakzija un ekspedizija:
Jelgawâ, Skrihweru eelâ № 35.

90. gada-gahjums.

Sludinajumi makfâ:
par sihku rakstu rindiņu 8 kap., preekschpusê 20 kap.

Mâcibas vêstules

grâmatvesanâ, stenografijâ, kantordarbôs, korespondencê, prakt. rêkinasanâ un atminâ. Prospektu peesûta pret 7 kap. pastmarku. Контора Изданій **P. A. Кноке**, С.-Петербургъ, Изм. полкъ, 9 рота 15.

Walsts dome.

29. aprila sehdê galwenâ kahrtâ turpina apspreest likumprojektu par strahdneeku apdroschinaschanu pret nelaimes gadijumeem. Komisijas sinotajs barons Tiesenhausens pahrmet tirdsneezibas ministrim Timaschowam, ka tas scha likuma projekta leetâ stahjees uz kreiso pusi. Tâ starp zitu waldibas projekts gribot slimneeku apgahdaschanu nonemt slimneeku kasem pawisam un uslikt scho peenahkumu weenigi darba dewejeem. Ari daschâ zitâ sinâ domes komisija newarot eet to zeku, kuru strahdneeku leetâ domajot staigat waldiba. (Patikschana zentrâ). — Pokrowskis II. aisrahda, ka sinotajs welti publotees apsegt likuma projekta truhkumus un nepilnibas, atsaukdamees uz tam, ka tas sastahdits pehz Wahzijas parauga. Bet Wahzijâ strahdneeku apdroschinaschana esot isplatita uz wisâm darba schkiram, turpretim pee mums tikai uz diwam. Tadehl ari Wahzijâ, kur 60 miljonu eedsihwotaju, esot apdroschinati 20 miljoni strahdneeku, tâ tad treschâ daļa no wiseem eedsihwotajeem. Turpretim Kreewijâ, kur 160 miljoni eedsihwotaju, apdroschinati tikai 2½ miljona strahdneeku. — Preesteris Maschkewitschs strahdneeku wahrdâ apsweiz likuma projektu ar preeku, — wajagot winu tikai wehl peenahzigi islabot un tas pilnigi nodereschot strahdneeku pateesâm wajadsibam. Apskatidams strahdneeku kahrtas wehsturi lihds tagadnei, runatajs konstatê, ka lihds schim walsts darijusi loti maz strahdneeku labâ. Tadehl nepeezeeschami esot wajadsigs — uzlabot likumdoschanas zeļâ strahdneeku dsihwes apstahkkus — tâ materialâ, kâ tikumiskâ sinâ. Bet ari strahdneeki paschi esot sew daudz kaitejuschi ar streikeem, kuru wadoni esot zittautibneeki, wiswairak schihdi. Runatajs usaizina wisus strahdneekus, organisetees uz kopeju, raschigu darbu weseligâ demokratiskâ, bet reisâ ari kreewu tautiskâ garâ, — tad wini uzlaboschot sawu dsihwi. — Runâ wehl daschi ziti, pehz kam sehdi slehdz.

No ahrsemèm.

Presidenta Diaza atkahpschanàs.

No Mechikas sino, ka jau pagahjuschâ sestdeenâ tur isnahkuschas ekstra-lapas, kuras pasinojuschas par presidenta Diaza atkahpschanâs nodomu, kas sazehlis eedsihwotajos wispahr preeku. Sawu atkahpschanâs nodomu Diazs pasludinajis kabineta sehdê. Atkahpschanâs notikschot tuhlin pehz tam, kad buhschot Mechikâ meers atjaunots, pee kam schi momenta noteikschanu presidents patur sawai isschkirschanai. Diazs pee tam apelejis pee eedsihwotaju patriotisma un usaizinajis tos rihkotees meera un progresa un walsts weenoschanas garâ.

Madero, kursch ar sawu spehku jau atradees zeļâ uz galwas pilsehtu, sanehmis sinu par Diaza atkahpschanâs nodomu, apsolijees pagarinat pameeru, lai tad waretu west sarunas par galiga meera noslehgschanu.

Jauni nelaimes gadijumi ar gaisa kugotajeem.

Pet. tel. agentura sino par diweem nelaimes gadijumeem, kuri prasijuschi atkal diwu gaisa kugotaju dsihwibas. No San-Antonio (Teksâ) sino: Leitnants Kelli iskrita pee kahda gaisâ brauzeena no aeroplana, 50 pehdu augstumâ, un nahwigi sadausijâs. No Johannistalas sino: Gaisa kugotajs Bockmüllers usbrauza wirsû kahdai mahjai un nositâs. Tâ tad atkal diwi jauni upuri papildina garo gaisa kugoschanas upuru rindu.

Itaļeeschu sawwaļneeki preeksch Albanijas.

No Romas sino, ka is Italijas israidits albaneetis Iwanazs-bejs, kursch Italijâ agitejis albanu dumpim par labu un pulzinajis sawwaļneekus preeksch zihnas pret turkeem Albanijâ. Esot salasijuschees schim nolukam jau kahdi 1000 itaļeeschu-garibaldeeschu, bet Italijas waldiba zeeschi apsargajot ostas un nelaischot neweena pahri uz Albaniju. Schee 1000 itaļeeschu tad doschotees uz Austriju un tad no Austrijas pa juhru uz Albaniju.

Opiuma leetoschanu Kinâ

pehz waldibas noteikumeem grib galigi isbeigt 1917. gadâ. Ais schi noluhka Kinas waldiba noslehgusi nupat ar Angliju lihgumu, pehz kura nahkoschos gados ar katru gadu wairak un wairak japamasina opiuma eeweschanu is Indijas Kinâ un ar 1917. galigi janobeidz. Lihdsigi ari Kinâ opiuma raschoschana ar katru gadu teek pamasinata, tâ ka ar 1917. gadu opiuma raschoschana, tirdsneeziba un leetoschana galigi buhs nobeigta.

Turzija. Konstantinopolê, 10. maijâ. Par finantschu ministri eezelts agrakais kultus ministrs Nails-bejs. Smirnas, Monastiras un Beirutas schihdi peesuhtija protestus par Dschawida atlaischanu.

Turku waldiba grib mobilizet Maz-Asijâ 100,000 wihru, kurus suhtis uz Makedoniju un Albaniju. — Zaur tihschu aizdedsinaschanu Konstantinopolê nodega 25 nami, pee kam dabuja galu daschi zilweki.

Solonikos, 9. maijâ. Turguts-pascha usaizinaja albanus padotees, apsolidams wiseem amnestiju, isnemot 8 wadonus.

Wahzija. Kahda Dschiangrandi gimene Italijâ grib zelt prahwu pret Wahzijas keisara galma ministriju par Kabines muischas atdabuschanu. Kabines muischu dahwaja keisaram landrats Birkners, Dschiangrandi gimenes radineeks, un suhdsetaji tagad apgalwo, ka Birkners isdarijis dahwajumu nenormalâ prahta stahwoklî.

— 9. maijâ reichstaga komisija atraidija treschâ lasijumâ no waldibas eesneegto satwersmes projektu par Elsases-Lotringas deputatu nama sastahwu. Waldiba negaidot slehdsa Elsases-Lotringas semes deputatu sehdi.

Mezâ, 10. maijâ. Aiswakar eesahktee manewri turpinajâs wisu nakti un beidsâs wakar pkst. 9 rihtâ. Keisars Wilhelms notureja kritiku un kara spehks gahja tad garam keisaram pee zeetokschna.

Austro-Ungarija. Wihnes galms issludinaja erzherzogu Johanu (Jahni Ortu) par miruschu.

Budapeschtâ negaidot eeradâs pee keisara trona mantineeks erzherzogs Franzs Ferdinands uz sarunam, kuras atteekschotees uz trona mantineeka laulatas draudsenes Hohenbergas herzogeenes paaugstinaschanu, lai wina waretu peedalitees lihds ar trona mantineeku tikpat pee galma swehtkeem Budapeschtâ, kâ ari pee kroneschanas swehtkeem Londonâ.

* * *

Mukdenâ, 28. aprilî. Mandschurija issludinata par swabadu no mehra.

Londonâ, 10. maijâ. No Edinburgâ nodegušchâ teatra „Empire Palaze" drupam lihds schim jau iswilkti 8 lihki.

Parisê, 10 maijâ. Kara walde nolehma suhtit uz Maroku wairak lidmaschinas.

Budapeschtâ, 10. maijâ. Kaschawas apkahrtnê notiks leeli manewri, kuros nems dalibu 200,000 wihru un uz kureeni eeradisees ari Wahzijas keisars.

Pasapahrne.

Aleksandra Dulbes.

* * *

Kâ upe uz preekschu
Nit deena pehz deenas
Un nakts pehz nakts.
Neweenas, neweenas
Naw meerigas stundas,
Wiss drudschainâ mainâ
Jauzas un jundas.
Kad eestahjas wakars
Un nobeigts ir darbs,
Kad noslauki sweedrus un duset ej,
Tad domas, kâ putni,
Tik' schaudas un skrej,
Dej spahrnos, slihgst lejâ,
Te saplok un silst —
Un brihscheem kâ leesmaini kalni
Wisapkahrt milsi . . .
Tad sazelas schaubas.
Ka orkans rauj
Un tehlotas pilis un kalnus grauj . . .
Tad labi, ja aismeedz
Un nesapņo . . .
Tâ projam, tik' projam
Wiss aislido . . .

Sinisku sihkumi.

(Sakopojis stud. mech. A. L.)

Kahdâ augstumâ skanas dsirdamas. Pa awiaziju sazihkstes laiku publika applaudedama apsweiz isweizigakos awiatorus; bet ilgu laiku apgalwoja, ka awiators, atrasdamees augstu gaisâ, nedsird schis patihkamâs skanas. Tas teescham ari ir tâ, bet schis parahdibas eemesls ir tas, ka wisas skanas, kuras pazelâs no semes wirsus, teek nomahktas no ta trokschņa, kuru sazel propellers un aeroplana waj dirischabla motors. Skanas paschas par sewi weegli safneedz awiatoru un tâs wajadsetu wehl labaki sadsirdet, nekâ semes wirsû, jo winas pahrcet no beesakeem eeksch retakeem gaisa slahneem. Turklaht wehl gaisâ naw to dabigo schkehrschņu, kuri wirs semes nelauj skanam tahlu isplatitees. Tahdâ kahrtâ no aerostata, kursch atrodâs 3000 metru augstumâ (metrs drusku masals par pusasi) war dsirdet lokomotiwes swilpeenu, no 2500 metru augstuma — ejoschâ wilzeena trokšņi, no 1800 — sunu reeschanu un slintes schahweenu, no 1600 — lauschu puhla sauzeenus, basnizas pulkstenu skanas un gaiła dseedaschanu, no 1400 metru augstuma wehl loti skaidri war sadsirdet bungu un zitu orkestru instrumentu trokšņi, no 1200 — pa eelu brauzoscho wahgu trokšņi. Zilweka balss skanas dsirdamas no 1000 metru augstuma, no 900 — warschu kurtschkeschana un sisenu tschirksteschana. No 500 metru augstuma gaisa kugotajs war skaidri sadsirdet, ko zilweks uz semes wirsus saka, turpretim gaisa kugotaja pascha balsi jau no 100 metru wairs newar sadsirdet.

Leelgabala lode kâ jauns semes lodes pawadonis. Eewehrojot to, ka milsigee leelgabali teek taisiti arweenu leelaki un leelaki, beidsot nonahksim pee ta, pehz kâ zenschâs wispahrejâ meera peekriteji, tas ir pee karu beigschanâs un wispahrejas atbrunoschanâs. Nesen tika sinams, ka kahds Simpsons isgudrojis elektrisku leelgabalu, kura schauschanas tahlums ir 300 juhdschu pee 30,000 pehdu leela ahtruma sekundê. No schi leelgabala weegli war apschaudit Parisi is Londonas un otradi. Flanunarions pee schi gadijuma saka, ka uz leelgabala lodi, kura noskreen 26,000 pehdu sekundê, semes peewilkschanas spehks wairs nedara nekahdu eespaidu, tadehl schahda lode war muhschigi lidot apkahrt semes lodei, kâ tâs pawadonis, lihdsigi mehnesim, ar 1 st. 20 m. leelu orbitu. Schahda lode, kura tiktu isschauta pehz wisu ziwiliseto tautu wispahrejas atbrunoschanâs, buhtu wisgewehrojamakais peemineklis, kursch nahkamâm paaudsem atgahdinatu par semes breesmigo pagahtni, kad pahr winas eelejam pluhda zilweku asinis. Naw schaubu, ka tagadejâs tautu leeliskâs brunoschanâs reis safneegs sawu kritisko momentu, kad nepeezeeschami wajadsês atrast kaut kahdu isejû. Schi gada julija mehnesî Londonê domâ sasaukt wispasaules meera kongresu un wispahrejas atbrunoschanâs peekriteji naigi gatawojâs uz to.

Awiators-kontrbandists. Gandrihs ikkatrs isgudrojums, kursch schahdâ waj tahdâ kahrtâ israhdas noderigs preeksch zilwezes wajadsibam, ahtri teek isleetots no aferisteem preeksch saweem noseedsigeem mehrkeem. Scho likteni peedsihwojis ari aeroplans. Nesen tika eeweetots kahdâ no Schenewas slimnizam jauns, smagi sakroplots itaļeets Smerolio, kursch bija kritis laischotees ar aeroplanu. Winsch bija nodomajis pahrwest kontrbandu no Schweizes uz Italiju, laischotees pahr Seni kalnu aparats peepeschi negribejis wairs klausit un sahzis krist uz semi. Nelaimigais kontrbandists krihtot salausis few abas kahjas.

Jaunas lokomotiwes. Lokomotiwu buhwi progresê ar eewehrojamu ahtrumu. Gandrihs ikkatru gadu schai technikas nozarê teek eewests kaut kas jauns, kaut kahds papildinajums. Satiksmes ahtrums ir muhsu gadusimtena dewise. Kad pirmâ twaika katla isgudrotajam Stefensonam waizaja, kas notikses, ja gows nostahsees uz dselszeļa sleedem, tas drusku padomajis atbildeja: „Es domaju, preeksch gows tas beigsees behdigi". Winsch, azim redsot, wehl nebija pahrleezinots par sawas pirmâs lokomotiwes spehku un stiprumu un neusdroschinajâs taisni atbildet, ka gows tiks noslauzita no sleedem. Tagad Wakar-Eiropâ un Amerikâ ja darbojâs tahdas lokomotiwes, kuras

Pekinâ, 10. maijâ. Nodega puse no Girinas pilsehtas pee Schungari upes. Saudejumi leeli.

Tandscherâ, 11. maijâ. Spaneeschu kara spehks eenehma Andscharas apgabalu Zeitas tuwumâ.

Tokijâ, 11. maijâ. Japanu prese runâ pret Kreewiju draudsigu walodu. Pehz awischu domam draudsiba ar Kreewiju doschot Japanai eespehju pawairot sloti uz armijas rehkina.

Waschingtonâ, 11. maijâ. Waldiba islaida usainajumu sihmet naudu uz 50 miljonu dolaru leelu Panamas kanala buhwes aisnehmumu.

Buenos-Airesâ, 10. maijâ. Starp kara ministri generali Welezu un pilsehtas komandeeri generali Godaju izzehlâs uz eelas wahrdu ismaina, kas pahrgahja asâ strihdû, pee kam Welezs usbruka Godajam un to peekahwa. Godajs usaizinaja pehz tam kara ministri Welezu uz diwkauju, sem smageem noteikumeem un Welezs atteizâs no amata.

Nujorkâ, 11. maijâ (28. apr.). Pehz eksperimenteem, kas ilga gandrihs wisu gadu, wakar atklahja telefona satiksmi starp Nujorku un Denweru, 3000 kilometru attahlumâ.

No eekschsemèm.

Senatora rewisija Peterburgas pilsehtas waldê

turpinas un zek aisween ko „jaunu" gaismâ. Tâ nupat sino, ka pats pilsehtas domes preekschsehdetajs Unkowskis uz senatora Neidharda pawehli atzelts no amata un pret winu ussahkta kriminalismekleschana. Lihdsigs liktenis usbruzis ari agrakajam pilsehtas sekretaram Subarowam.

Kara ministrs W. A. Suchomlinows tahlos austrumos

apskatis weetejos apstahkkus un uz weetas eepasihsees ar teem, kâ ari ar Kreewijas tureenes politiskeem darbineekeem. Bez tam winsch satiksees ari ar Japanas kara ministri, kam eewehrojot Kreewijas tagadejo stahwokli tahlajâ austrumâ, peedod leelu nosihmi. Esot redsams, ka Japanas waldiba nopeetni gribot nahkt pretim Kreewijai, lai sawstarpeji apspreeschot waretu nokahrtot wisus sareschgijumus un jautajumus tahlâ austrumâ. Sakarâ ar scho gaidamo abu mineto walstu kara ministru satikschanos, ari japanu awises Tokijâ runajot wisai draudsigu walodu pret Kreewiju un issakot wehleschanos, nodibinat Japanai labu satiksmi ar Kreewiju.

Baltijas kopmoderneezibu Saweenibas

statuti 6. aprilî no Semes Eerihzibas un Semkopibas galwenâs pahrwaldes apstiprinati un jau issneegti bibinatajâm-kopmoderneezibam. Kopmoderneezibu Saweenibas bibinataju sapulze tiks notureta drihsâ laikâ nahkoschâ rihzibas plana apspreeschanai un uz sapulzi tiks usaizinatas neween tâs kopmoderneezibas, kas statutus parakstijuschas, bet it wisas Baltijâ pastahwoschâs.

Par strahdneeku peegahdaschanas birojeem.

Latweeschu Laukstaimneeku Ekonom. Sabeedriba ir eerihkojusi strahdneeku apgahdaschanas biroju. Winai ir sawi agenti Latgalê, kuri ir salihguschi wairak strahdneeku partijâs un atsuhtijuschi schurpu un te winus nolihgsi tahlak pa atsewischkâm saimneezibam. Schis ir atkal jauns, eewehrojams solis no Ekonomiskâs Sabeedribas. Ar schahdeem laukstaimneezibas un zitu arodu strahdneeku apgahdaschanas kantoreem nodibinasees wislabakâ wibutajiba strahdneeku dabuschanai no muhsu laiminu gubernam. Tur katru gadu tuhkstoschem zilweku eet tahlu plaschâ pasaulê darba meklet, pat uz ahrsemem, un munis tepat blakus leelisks strahdneeku truhkums. Schahdi strahdneeku peegahdaschanas kantori eerihkojami wispahri Baltijai. Protams, schahdeen birojeem waj kantoreem wajaga Latgalê un Kreewijâ ustizamu agentu, kuri salihgsi un aissuhta schejeenes kantoreem strahdneekus tikdaudz kâ war apmeerinat schejeenes wajadsibas.

Patihkami un maigi kâ maijs ir papirosi

MAI

(Май)

5 gab. 3 kap.
10 „ 6 „
25 „ 15 „

Tabakas fabrika

A. S. Maikapar, Rigâ.

Ar loti smalku aromatu.

Peeprasiet wisur.

spehjigas weenâ azumirklî noslauzit weselu gowu baru. Wisinteresantakais jaunisgudrojums twaikâ katlu buhwes leetâ ir jaunâ elektriskâ turbinu lokomotiwe, kura paschlaik Skotijâ teek ismehginata un ir buhweta kahdâ anglu fabrikâ. Lokomotiwe ir 70 pehdu gara un jau pehz sawa ahrejâ isskata stipri atschkiras no wispahrparastâ tihpa. Krahsns un neleelais katlis atrodas lokomotiwes pakalejâ dalâ. Twaiks sche teek isstrahdats weenigi preeksch tam, lai liktu darbotees twaika turbinai, kura saweenota ar lokomotiwes widû atrodoschos dinamo-maschinu; elektriskâ straume pahreet no schejeenes uz elektriskajeem motoreem, kuri saweenoti ar astoneem riteneem, un leek teem kustetees ar milsu ahtrumu. Twaiks pa truhbam nonahk kondenfatoros, pahrwehrschas tur par uhdeni un nonahk beidsot katlâ, kur atkal pahrwehrschas par twaiku un t. t. Neskatotees uz to, ka schi lokomotiwe attihsta milsigu ahtrumu, ta prasa daudz masak kurinamâ materiala, un laikam schahdas lokomotiwes drihsâ laikâ tiks eewestas uz wiseem anglu dselszeleem.

Taî laikâ, kur ahrsemês ahtrwilzeeni jau sen sasneeguschi leelaku ahtrumu, nekâ 100 werstes stundâ, muhsu lokomotiwes stahw teem pakalâ. Schinis deenas uz Nikolaja dselszeka atkal ismehginaja weenu no Kreewijas labakâm lokomotiwem, kura buhweta Sormowskas fabrikâs.

Mehginajumi dewa apmeerinoschus resultatus un zelsch no Peterburgas lihdz Bologojai (apmehram 300 werstes) tika nobraukts $4^1/_2$ stundâs. Zerejim, ka nahks laiks, kad ari muhsu wilzeeni sahks braukt daudz maz peeklahjigaki.

Anglu seemel-wakara dselszeloss eewestas jaunas konstrukzijas lokomotiwes, kuru galwenâ atschkiriba ir pahrkarsetais twaiks, zaur ko ir eespehjams attihstit milsigu ahtrumu pee samehrâ maz ogku patehreschanas. Eeksch Krü tika buhwetas 20 schahdas lokomotiwes. Mehginajumi ar „Georgu V.", pirmo no schim lokomotiwem israhdijuschees wisadi apmeerinoschi. Pee leela lahdina attihstits brihnischks ahtrums — 160 werstes stundâ.

Schahdâ weidâ buhtu nowehrsis lauk- un zitu strahdneeku truhkums. Schi leeta nemama rokâ muhsu semkopibas beedribam, bet sahkumâ winu plaschakâm saweenibam. „N. A."

Peterburgâ. Kasso zirkularu, pehz kura isslehdzami studenti, kas sabijuschi uniwersitatê ilgaki nekâ $6^1/_2$ g., fakultates istulkojuschas tahdâ sinâ, ka 1905.—1906. g. newar rehkinat, jo tad nekahdas mahzibas nenotika. Tahlak fakultates atsinuschas, ka naw nekahda eemesla isslehgt „wezos" studentus, jo leelakâ daka no teem ar sekmem leek eksamenus un strahdâ laboratorijâs. Profesoru padomes luhgums, neisslehgt „wezos" studentus, kâ dsird, tikschot eewehrots.

— Katolu reitenu profesionalâ skolâ tagad tizibas mahzibas latweetem, resp. latgaleetem pasneegs mahtes walodâ. Gruhti tikai bija sadabut tizibas mahzibu pasneedseju. Beidsot uz basnizkunga dekana Budkawitscha eeteikumu to usnehmâs A. Laurinowitscha ikdse. Puisenu gimnasijâ tizibas mahzibas latweescheem pasneedsa basnizkungs K. Kalinka. Meitenu gimnasijâ gan wehl aisween tizibas mahzibu pasneedz polu walodâ, jo sche atrodas tikai weena skolneeze, kura gribeja tizibas mahzibu pasneegschanu latweescho walodâ.

— Jauns dselszelsch. Waldiba nolehmusi buhwet dselszeku, kas saweenos Sibirijas dselszeku ar Semipalatinsku un Taschkentu.

Maskawa. Reinbots prahwa. Maskawâ eeradusees senatori, kuri sewischkâ sehdê, kahrtu preekschstahwjeem peedalotees, luhkos zauri bijuschâ pilsehtas preekschneeka, generala Reinbota leetu. Senators Gerakows apmeerinajis wisus prases preekschstahwju luhgumus un dewis teem wairak weetu nekâ bij nodomats.

Par prahwu Peterburgas telegrafa agentura sino: Senata sehdes sastahwes: senatori Gerakows, Krascheninikows, Sorins, Kamischanskis un Glitschinskis. Kahrtu preekschstahwji: Tulas gubernas muischneezibas preekschneeks Jeropkins, Lugas aprinka muischneezibas preekschneeks Tirans, Rigas pilsehtas galwa Armitsteds, Peterburgas gubernas pagasta wezakajs Alesejews. Suhdsibu aisstahw wirsprokurora beedrs Nosowitschs. Issaukto leezineeku skaits 270, no teem 39 naw eeradusees. Reinbotu aisstahw Karabtschewskis un Minatows, Korotkiju — Adamows.

— Knaseenes Schachowskajas dsihwoklî wehl atrasti 66,911 r. kahdâ lupatu maisâ un kastite ar briljanteem, kuru wehrtiba wehl naw sinama. Schachowskaja, kâ sinams, dsihwoja pilnigâ weentulibâ un nomira gluschi kâ ubadses kahrtâ.

Rewele. Naktî uz 28. aprili sche isdaritas plaschas kratischanas un apzeetinaschanas. Starp zitu apzeetinati ari igaunu awises „Tallina Teataja" lihdzstrahdneeki, Kastra un Weilers.

Poneweschа. Poneweschas Dahrskopibas beedriba notureja 28. februari pilsehtas Kluba telpâs sawu gada sapulzi. Sapulzê pahrspreeda pagahjuschâ, 1910. gada beedribas darbibu. Beedru skaits bijis 53. Beedribas eenehmumi bijuschi 486 rbl. 49 kap. un isdewumi 349 rbl. 30 kap., uz scho gadu kasê palika 137 rub. 19 kap. — Tagad beedriba galwenam kahrtam ruhpejas par pilsehtas krahschnumu, stahdidama gar eelu malam un laukumos daschadu sugu kokus. Ari sawu auglu koku skolu beedriba nodomajusi schogad stipri paplaschinat. Pagahjuschâ gadâ jaunu auglu koku stahdu pahrdots par 109 rbl. 70 kap. — Sapulzê pahrspreeda jautajumu par dahrskopibas isstahdes sarihkoschanu schi gada septembra mehnesî, kam sapulzejuschees beedri pilnigi peekrita. Godalgas nolehma peespreest tikai priwateem auglu- un saknu dahrsu ihpaschneekeem, bet ne wis profesioneleem dahrskopjeem. Tahlak nahza pahrspreeschanâ dahrskopibas skolas bibinaschanas jautajums, kas sazehla dsihwu interesi un kam wisi weenbalsigi peekrita, ka tahda bibinama wisdrihsakâ laikâ. — Uz 1911. gadu beedribas waldê palika tee paschi wezee. J.

Wilna. Peektâ leischu Dailes beedribas isstahde tika atwehrta 19. martâ, schogad un turpinajâs lihdz 19. aprilim. Atwehrta katru deen no plkst. 10 rihtâ lihdz wakaram. Ir isstahditi wisadi leischu mahkslas darbi, sewischki kas sihmejas uz tautas garschu. Leelu dalu no isstahditeem preekschmeteem aisnem Leetawas seltenischu mahksligee rokdarbi, gan isschuwumi, gan isadijumi. Un tapat ari daudz ir isstahditi daschadu koka isgreesumi, kurus Leetawas jaunekli pa garajeem seemas wakareem ir pagatawojuschi. Un tâ ir wisa tihra tautiska mahksla. Tur naw nekas no neka patupinats. Reti kur tamlihdzigu kaut ko war atrast. Schehl tikai, ka maz ir tahdu latweeschu, kas spehj aizbraukt uz Wilnu un apskatit sawas zilts brahku mahtsligos roku darbus. Tomehr, pee gadijuma warbuht Dailes beedr. atwedis kahdreiz tos uz Rigu mums wiseem parahdit, jo daudzi no isstahditajeem preekschmeteem ir beedribas ihpaschums.

— ig —

— Breesmigs nedarbs. Wilnâ pazelta uz eelas kahda seeweete Lobatschewska, kura stahstijusi, ka winai eedzihta nagla galwâ. Nowesta slimnizâ wina drihz ween nomirusi, bet pirms nahwes tomehr wehl paguwusi usdot sawus mozitajus. Winas lihki ismeklejot pateesi ari atrasta galwâ labi prahwa nagla. Leetâ ussahkta ismekleschana.

Lodsa. Sche Swehtâ Krusta basnizâ apzeetinaja 8 personas, kuras dseedaja aisleegtas dseesmas.

Smolenska. Reschetnikowa fabrikâ izzehlees streiks. Sakarâ ar streiku isdaritas masu kratischanas. Daudzi apzeetinati.

Kischinewa. Naktî uz 23. aprili schandarmerija un policija isdarija awises „Бессарабецъ" drukatawâ kratischanu. Iskratiti un apzeetinati ari daschi lihdzstrahdneeki.

Rostowa pee Donas. Neatkautâ kahrtâ kristiti schihdi. Sche kahds Johans Ebins, kursch dehwejees par sektantu mahzitaju, ap 100 schihdu usnehmis ewangelisko menonitu tizibâ un pehz kristischanas isdewis dokumentus, kas scheem schihdeem atkauj brihwi dsihwot wisâ walstî. Ebins un kahds Wulfmans, kas ari nehmis schaî leetâ dalibu, teek saukti pee atbildibas un winu isdotee dokumenti atsihti par nederigeem.

— Jaunawas paschsadedsinaschanâs. Sche pati sodedsinajusês 19 gadus wezâ Owtscharenko. Nojautusi, ka atrodâs mahtes zeribâs, ta nobijusês no wezaku dusmam un soda, ka aplehjusês ar petroleju un peelaidusi uguni. Ar wahjâm dsihwibas sihmem wina nowesta slimnizâ.

Widseme.

Sehru akts pee bijuschâ Widsemes muischneezibas preekschneeka barona Friedricha Meijendorfa lihka

noturets 25. aprilî Wez-Bebros, Baltijas gubernu muischneezibas preekschstahwjeem un ari Widsemes gubernatoram peedalotees. Sehru zeremonija eesahkusês ar agraku Kokneses draudses mahzitaja G. Hillnera runu pulkst. 3 pehz pusdeenas. Latweeschu walodâ runajis tagadejais Kokneses mahzitajs Bachs, kursch zildinajis nelaika darbu preeksch wisas Baltijas. No Widsemes ew.-luteranu sinodes puses runajis generalsuperintendents Th. Gaethgens. Tahlak bijuschas runas no Widsemes un Igaunijas wahzu beedribu un zitu, pa leelakai daldai muischneezibas organisaziju un beedribu puses. Ari apkahrtejee semneeki bijuschi sanahkuschi leelâ skaitâ un kahds latweeschu koris nehmis zeremonijâ dalibu ar garigu dseesmu dseedaschanu. Apbedischana noteek barona dsimtes kapos Ramkâ.

Riga. Knasa Oginska miljoni. Prahwu pret Wonkarlarsku sahk isteesat Peterburgâ, 2. maijâ. Wairak nekâ 200 leezineeki issaukti noklausschinaschanai. Leezineeku starpâ wairakas augstas personas, kâ: generaladjutants Swjatopolk-Mirskis, zeremoniju meistars Gurko, senators Maksimowitschs, generaladjutants Kleigels, ministra beedris Kurlows, Preobraschenska pulka komandeers generalis Gulewitschs, luhgumraksitu komisijas preekschneeks barons Budbergs, Kursemes gubernators Nabokows un ziti.

— Mahzitaju pahrzelschanas leetâ. „Rig. Kirchenbl." isskaidro, ka daschu laikraksiu sina par mahzitaja W. Maldona aizzelschanu no Lubanes uz Leelwahrdi, uz Rigas Mahrtina basnizu pahrzeltâ mahzitaja P. Rosenberg weetâ, esot bez jeb kahda pamata.

— Pilsehtas waldei patlaban jau peesuhtiti no wiseem 5 konkurenzes dalibneekeem-architekteem Rigas pilsehtas latweeschu teatra nama buhwes projekti, kurus isliks pehz pahris nedelam atklahtai apskatischanai. Par projekta apspreedejeem ir, kâ sinams, pilsehtas waldes lozekli Krastkalns ar Merkuljewu un architekti Mehlbahrds, Kupfers un Hofmans.

— Uz mahjskolotajas jeb mahjskolotaja teesibu eeguhschanu Rigas mahzibas apgabala komisijâ schopawasar bij peeteizees, tâpat, kâ uz pirmmahzibas skolotaja eksameneem, tik leels kandidatu skaits, kâ wehl nekad. Mahjskolotaja jeb skolotajas eksamenus tureja pawisam 174 kandidati, no wineem 124 jaunawas. Eksamenus, kâ „L." sino, istureja pawisam 92 personas, no winâm tikai 9 wihreeschi. Eksamenus tureja galwenâ kahrtâ ģeografijâ, matematikâ un wahzu walodâ. Wahzu walodâ istureja pahrbaudijumus 39 personas, starp winâm wairakas latweetes. Tâ ka kreewu walodâ sche waj nu nemaz jeb loti reti tura eksamenus, tad schogad bij peeteikuschees tikai 3 kandidati, starp wineem 2 seeweetes. Abas eksamenus istureja. Starp isturejuschâm ir weena latweete.

— Ahrkahrteja Widsemes wahzu beedribas delegatu sapulze notikschot 25. maijâ Rigâ. Schaî delegatu sapulzei buhschot jataisa galigs lehmums par tâm pahrgrozibam Alberta skolas programâ, kuras uz pagahjuschâ delegatu sapulzê eewehletâs skolu komisijas preekschlikumu par wajadsigâm atsinusi beedribas waldê. Leeta ta, ka ar 8. klasi sahkot schaî skolâ grib eewest mahzibu kreewu walodâ, kahda lihdz schim bij tikai 9. klasê.

— Dubultu Schmidtchena un Behrsina I. schkiras wihreeschu mahzibas eestahdei peeschkirts krona gimnasijas teesibas. Seeweeschu skolai schahdas teesibas bij jau pagahjuschâ gadâ.

— Ebreju issuhtischana no Rigas. Kâ „Fraind" sino, nolemts issuhtit no Rigas 300 ebreju gimenes, kuras greesuschâs pee domneeka Preedkalna dehl aisstahwibas. Lihdz

ar to eesneegts luhgums rekschleetu ministrim. Ministra beedris Krischanowskis atbildejis Preedkalnam, ka ar suhdsibu jagreeschas pee senata.

— Sem dselsszela brauzeena pee Aleksandra wahrtu stazijas 28. apr., ap p. 10 deenâ nokluwa nepasihstama seeweete, kuru uz weetas nogalinaja. Nelaimigâ gahja pahr dselsszelu ar wistam, kuras ari nogalinatas. Wehlak isstnaja, ka ta ir kahda 44 gadus wezâ Anna Tanenbaum no Purwzeema. pl.

— Paschnahwiba. 4. werstê no Tukuma naktî uz 29. apr. kahds wihreetis nometàs sem dselsszela brauzeena Nr. 13 un bij uz weetas nogalinats. Pee wina atrada wehstuli, kurâ usdod par eemeslu dsihwes apnikumu aiz wahjas redses spehjas. Nelaimigais ir strahdneeku kahrtas un gadus 35 wezs. pl.

No Ligates papiru fabrikas. 15. aprilî pee mums bij iskaisitas proklamazijas. Naktî uz 18. aprili deschureja wairakas polizistu nodalas, bet neskatotees uz to, no rihta bij uswilkts sarkans karogs ar atteezigu usrakstu. Ap pusdeenas laiku polizija karogu nonehma. „L. B.

No Doles. Widsemes muischneezibas konwents, pilnigi peekrisdams domam par kolonas waj obeliska usstahdischanu Doles salâ par peeminu 12. augusta 1812. g. kaujai, luhdsis landratu kolegiju, isstrahdat preekschâ zelschanai nahkoschai konwenta sehdei sihkus noteikumus par peeminekla zelschanu. „L."

Ulbrokas Stopini. Mahntizibas sekas. Schejeenes Raugu mahjas peeder miruschâ pagasta wezakâ Mikulina atraitnei, kura pehdejâ laikâ slimoja un neatstahja gultu. Sawâ mahntizibâ pa wezam paradumam 23. aprilî, kâ Jurgu deenâ, mahjineeki, kâ „Ds. W." sino, sahka isstwehpinat ar daschadâm sahlem lopu kuhtis, jo tad wasarâ dunduri nemokot lopus. Aiz kwehpinataju neusmanibas kuhtî iszehlâs ugunsgrehks, kuram par upuri krita neween kuhts un leela daka lopu, bet ari dsihwojamâ ehka ar daschadâm mantibam un ari pati slimâ saimneeze. Winu gan paguwa isnest no degoschâ dsihwokla, bet ta bija tik gruhti apdegusi, ka bija jaaisweds uz Rigu pee radeem, kur wina drihsi pehz tam nomira.

Saikawa. Proklamazijas, no zentralâs komitejas parakstitas, kâ „J. D. L." sino, bijuschas sche isplatitas. Ari sarkani karogi ar rewoluzionareem usraksteem maniti.

No Alukfnes. Igauni. Meestina apkahrtnê pehdejos gados apmetuschees uz pastahwigu dsihwi ihsti daudz igaunu. Winu skaits tagad te ir wairaku simtu leels, kursch pastahwigi wehl peeaug. Igauneem sche nodibinata ari sawa sahtibas beedriba. Wairaki eepirkuschi ari ihpaschumus. „L."

No Tirsas. Nedelas tirgu ik zeturtdeenam atlauts noturet weetejam ihpaschneekam pee sawa muischas kroga. Tirgus sche jeenes eedsihwotajeem gan bija wajadsigs, bet ne pee kroga, kas jaukâ posta laizigo un garigo labklahjibu. „L."

No Ropaschеem. Usbrukums un eewainoschana. 24. aprilî ap pulksten 4 pehz pusdeenas, kad wahzu kolonists Jwans Zwekowskis stahweja pee sawas mahjas wahrteem, pee wina peegahja kahds Jwans Krasujukewitschs, iswilka nasi un eewainoja winu 3 weetâs mugurâ, kâ ari wisu gihmi sakroploja. Wainigais drihsi pehz tam tika apzeetinats, bet eewainotais atwests uz Rigu slimnizâ. Kas par eemeslu bijis schahdam nedarbam, naw wehl sinams. „R. A."

Terbata. Noschauts meschsargs. Kâ „Post." sino, Kastres muischâ pa medibu laiku sw. adw. palihgs R. fon Zedelmans aiz pahrskatischanâs noschahwis sawu meschsargu, tam taisni galwâ trahpidams.

— Leelo zepuru waina. Schajâs deenâs pa pilsehtas eelam drahsees kahds satrakots sirgs ar brauzeju ratos. Kad ar leelâm puhlem tas samaldits, brauzejs issazijees, ka uz eelas sem kahda tilta apakschas sirgs sabijees no diwu damu pahrak leelâm zepurem.

Kurseme.

Kurseme. Lauku mahju rentneekeem swariga prahwa, kâ „L. Ztg." sino, isspreesta Leepajâ. Bahtas muischas pahrwaldneeks bij eesuhdsejis pee weetejâs meerteesas schejeenes muischas renies mahju saimneeku Jahni Guhschu par to, ka tas nozirtis 7 eglites, 24 behrsinus, 1 osolinu, 4—10 werschoku resnus zaurmehrâ. Meerteesnesis ari apsuhdsetam peespreeda samaksat pehz takses trihskahrtigu koku wehrtibu, bez tam wehl 30 rbl. soda naudas, waj ari pawisam 3 mehn. 2 ned. aresta. Apsuhdsetais ar to nebija meerâ un spreedumu pahrsuhdseja uz meerteesneschu sapulzi, aisrahdidams, ka winsch minetos kozinus nozirtis ne mescha sagschanas noluhkâ, bet gan lai istihritu plawu. Meerteesnescha sapulze ari eewehroja scho apsuhdsetâ aisrahdijumu un winu attaisnoja.

Leepaja. Apsuhdsets ahrsts. M. Brahker apsuhdseja Leepajas apgabalteesas prokuroram weetejo pilsehtas wirsahrstu Dr. Goldbergu, kursch neesot paturejis pilsehtas slimnizâ winas wahrigi saslimuscho wihru tambehl, ka tas ceprecesch nespehjis samaksat ahrsteschanas naudu. Pehz daschâm deenam Brahkers nomiris. „Ds."

— Bijuschâ Jaunâ tirgus apdehstischanas plans patlaban no gubernatora apstiprinats. Tâ ka zaur siltu laiku wegetazija neparasti agri attihstijusès, tad scho pawasari dehstischanas darbi wairs newar tikt ussahkti; bet augustâ tos sahks katrâ sinâ.

— Par 1. maija swineschanu „L. B." sino: Politisko skaits Leepajas zeetumâ tagad ir deesgan leels. No 200 apzeetinateem politisko ir 38: 32 wihreeschi un 6 seeweetes. Gandrihs wisi wini ir apzeetinati par peederibu pee Latwijas Sozialdemokratijas. Politiskee wihreeschi sehd kopkamerâ, kapehz ari bij eespehjama weenprahtiga usstahschanâs maija swehtischanâ. Jau 1. maija preekschwakarâ politiskee pasino administrazijai, ka riht wini swinès pirmo maiju, neees schinî deenâ uz „pastaigaschanos", nepeenems krona ehdeenu un wahritu uhdeni. Politiskee noswineja scho deenu ar runam, preekschlasijumeem un dseesmam.

— Kasimira Charitontschika slepkawiba. 3. aprilî Apschu eelâ Nr. 18 eedsihwoschâ strahdneeka seewa Anna Charitontschik, 24 g. weza, un winas mahsa Benedikta Jokimowitsch sinoja polizijâ, ka pirmàs wihrs, 32 g. wezais Kasimirs Charitontschiks 2. aprilî naw no darba pahrnahzis mahjâs, un luhdsa, lai polizija usmeklê, kur tas palizis. 25. aprilî pasuduschais tika atrasts ar saseetam kahjam un bez mehteles kâ lihkis ostâ. Tâ ka Charitontschiks 2. aprilî bij isgah-jis ar mehteli un schis mehtelis tika atrasts no slepenpolizijas Charitontschika dsihwoklî, Apschu eelâ pee wina seewas, tad zehlàs aisdomas, ka seewa laikam sawu wihru nodabujusi pee malas, jo wairak tamdehl, ka wina bij stahjusès tuwos sakaros ar kahdu N. Sch. un dsihwoja ar sawu wihru koti nesatizigi. Wehlakâ ismekleschanâ israhdijàs, ka 2. aprilî Charitontschiks pahrnahzis mahjâ stipri eedsehrees, mehtelî gehrbees, bet drihs pehz tam, bez mehteles, seewas, tàs mahsas un seewas mihlakâ pawadits, atkal isgahjis, bet wairs nepahrnahzis. Uz scho faktu pamata minetàs 3 personas tika apzeetinatas. 28. apr. wakarâ nu Anna Charitontschik pati atsinàs un atklahti wisu atstahstija, kâ slepkawiba notikusès. Kad wihrs peedsehrees 2. aprilî pahrnahzis Anna Ch. ar mahsu un mihlako nospreeduschi wihru noslihzinat. Schajâ noluhkâ ta wihru peerunajusi iseet pastaigatees pa pilsehtu, kopâ ar Benediktu J. un N. Sch. Netahlu no Dagmara ekspedizijas Annas mihlakais un mahsa pasweeduschi Charitontschiku gar semi, sasehjuschi tam ar lihdspanemteem strikeem kahjas un rokas un eesweeduschi to ostâ. Wina pati, Anna Ch.. neesot pee noseeguma isdarischanas peedalijusès, un pa to laiku nogreesusès projam. Mahsa un mihlakais wehl naw atsinuschees. Leeta nodota ismekleschanas teesnesim. (Lib. Ztg.)

No Wainodas. Treschdeenas wakarâ no Leepajas brauzoschais pretschu wilzeens, kâ „N. A." sino, sche atweda kahdu sakropkotu zilweku, kursch pats bij metees sem wilzeena. Wilzeenam peenahkot, nelaimigais bij wehl dsihws, bet drihsi pehz tam nomira. Ne pases, ne zitu kahdu papiru winam klahtneatrada. Pehz daschu sinam nelaiki sauzot Schenwaldu un winsch agrak bijis Bahtas malu muischelê Gulbenê par nomneeku.

No Sehrenes. Sagtas basnizas leetas. Siljahnu mahju Kate Bandeneek plehsusi 18. aprilî mahju meschinâ pakaischeem suhnas un atradusi tajâs eekaschnatas daschadas basnizas leetas: lukturus, krustus, kruzifiksus u. t. t. Ismekleschanâ peerahdijees, ka schàs leetas nosagtas pagahjuschâ rudenî Krapes pareistizigo basnizâ, Rigas aprinki, par to jau toreiz sinots. „L."

Walle. Mihklaina slepkawiba, kâ „Ds. W." sino, pastrahdata kahdàs mahjàs 22. aprilî. Meita Anna B. bija sadsihwojusès ar to paschu mahju puisi B. un seemâ winai peedsima behrns. Puisis sawu wainu ari nenoleedsa, bet meitu tomehr neprezeja. Minetâ deenâ meita aisgahjusi lopus kopt, bet puisis palizis behrnu auklejot. Kad meita pahrnahkusi no lopeem, wina atradusi behrninu wairs tikai ar wahjàm dsihwibas sihmem. Puisi aresteja.

No Emburgas. Ugunsgrehks. Treschdeen, 26. apr. sch. g. aiz nesinameem eemesleem iszehlàs schejeenes baronam Rebnacham peederoschâ muischâ ugunsgrehks. Laidars, no kura uguns bij zehlusès, nodega lihds pamateem. Ugunij par upuri krituschi wairak kâ 50 gowslopi ar daschâm aitam un tapat tur atrodoschâ lopbariba. Saudejumi ihpaschneekam deesgan eewehrojami, kaut gan laidars un lopi bijuschi apdroschinati, bet famehrâ koti lehti. —ts.—

Bauska. Aisbehdsis skolens. Bauskas pristaws sino, ka Bauskas pilsehtas skolas IV. klases skolens, Karlis Sihle 23. apr. aiz nesinameem eemesleem aislaidees. Winsch ir 18 gadus wezs, peederigs pee Meschotnes pagasta, no kura waldes tam ari isd.ta gada pase. Ihsi preeksch behgschanas puika eewahzis no saweem beedreem sinas par Jelgawu, Rigu un Leepaju, it sewischki par Prowodnika fabriku Rigâ, kur strahdajot wina pasina Trimpula. y.

— Naktî uz 21. aprili aisbehga no aprinka preekschneeka 3. eezirkna jaunakâ palihga arestu telpam kahds apzeetinats jauns wihreetis, kas leekàs buht kahds leelaks noseedsneeks. Tas usdewees wispirms par Jahni Kahrklinu no Zehres tad par Indriki Dragheimu no Popes un beidsot par Kaunas gubernas, Kowalewas sahdschas lozekli Franzi Golewski. Tas bijis gadus 26—28 wezs. Winu meklê ar zirkularu palihdsibu. „R. A."

No Jelgawas.

Garigâ prozesija swehtdeen pehz eepreekschejas deewkalpaschanas weetejâ katedrales basnizâ par godu Jehkabmeesta brihnumdaritajas Deewmahtei swehtbildei uz Preobraschenskas seeweeschu klosteri eesahkàs ap pulksten 3 pehzpusdeenâ un turpinajàs lihds wakaram. Swinigajâ gahjeenâ ar wairakàm swehtbildem augstakai garidsneezibai ar wina eminenzi Rigas un Jelgawas bispapu Joanu preekschgalâ peedalijàs Kurzemes gubernators, wizegubernators un zitas augstas personas, kuràm sekoja leels skaits swehtzelotaju, apmehram 800 zilweku, tâ wihreeschu kâ seeweeschu. Zelâ prozesija isdarija aisluhgumus pee nel. Drüsena peeminekla Sorgenfreijas tuwumâ, kâ ari pee Keisara Paula I. peeminekla pee Osolmuischas un zitâs weetâs. Prozesijai pa preekschu sekoja prahws dsiedataju koris un beigàs weetejâ dragunu pulka jahjeju kapele, kura gahjeenu pawadija lihds mehrkim, pehz kam atgreesàs atpakal. Prozesija no klosiera atgreesàs pirmdeen, 2. maijâ, ap nowakarem. —c—

Jelgawas polizijmeistars isdewis deenas pawehli, kurâ teek aisrahdits uz netihribu, kahdu meesneeki peelaisch sawu prezi wedot. Netihros ratos teek westa ar netihràm lupatam apsegta gala, kuras labums daudsos gadijumos koti schaubigs un tomehr ta teek peelaista pahrdoschanai. Tirgus polizijai, kâ ari uz stuhreem stahwoscheem kahriibneekeem stingri usdots, wainigos saukt pee atbildibas. — Schi pawehle ar gandarijumu atsihmejama.

Apgabalteesas sehde no 28.—30. aprilim. Naudites prahwas isteesaschana ilga trihs deenas. Leetas apstahkli muhsu lasitajeem pasihstami, jo par teem sinojàm jau marta mehnesî. No wiseem apsuhdseteem teesa atsina par wainigeem diwus Nikolaju Oglewitzu un Jahni Schlaui, bet pahrejos attaisnoja. Nikolaju Oglewitzu noteesaja ar wisu sewischku teesibu un preekschrozibu atnemschanu un nodoschanu arestantu rotâ uz 2 gadeem un 6 mehn., atskaitot no teem ismekleschanas zeetumâ nosehdetos 7 mehn. 26 deenas un ar 50 rbl. naudas soda jeb maksat nespehschanas gadijumâ ar 1 mehn. aresta. — Jani Schlaui noteesaja uz 4 mehn. zeetumâ un 50 rbl. naudas soda, jeb maksat nespehschanas gadijumâ ar 1 mehn. aresta.

Naudites pagastam par labu, teesa nospreeda peedsiht no Oglewitza 1328 r. 75 kap. ar %, skaitot no 7. oktobra 1910. g. un ja Oglewitz nespehtu maksat, tad scho summu peedsiht no Jana Schlaues, bez tam peedsiht wehl no Oglewitza pagastam par labu 150 rbl. 14 kap. ar %, skaitot no suhdsibas eesneegschanas lihds samaksas deenai; pahrejo prasibas suhdsibas daku noraidija.

Apstiprinats sods. Peterburgas teesu palata nupat apstiprinajusi schejeenes apgabala teesas kriminal-nodalas spreedumu par Rundales pagasta lozekli Jani Gothardu Jehkaba dehlu Gelse, 18 gadus wezu, par kahdas jaunawas iswaroschanas mehginajumu, kas tika noteesats uz 2 gadeem 6 mehnescheem zeetumâ. Palata leetu isspreedusi uz apsuhdsetâ apelazijas suhdsibu. —.—

Aisbehguschais kaseeris schihds S., par kuru jau aispagahjuschâ numurâ sinots, bez tirgotaja O. naudas, atstahjis wehl wairakeem schejeenes tirgotajeem sahpigu peeminu. Tâ peemehram aisbehguschajam uz Pasta un Salàs eelas stuhra peedereja pahrtikas eelu weikals, preeksch kura winsch nehmis daschadas prezes no wairakeem tirgotajeem. Wehlak atrasts weikalâ prezes tikai par 120 rubleem. Bez tam wehl aisbehguschais atstahjis nesamaksatus daschadus wekseļus, kuru wehrtiba istaisot wairak simtu rubku. —.—

Aiskaweta paschnahwiba. Peektdeen, 29. aprilî, preekschpusdeenâ, Katoku eelâ № 62, dsertawas atejas weetâ mehginaja sikfnas zilpâ pakahrtees Tirkschku pagasta apmehram 30 gadus wezais semneeks Matiss Z., kas zilpu bija peestiprinajis pee atejas durwim. Winsch tika laikâ pamanits un isglahbts no paschnahwibas. Polizijâ aisgahdats winsch paskaidroja, ka nobeidsis diwklasigu ministrijas skolu un teitan atbrauzis kahdu weetu meklet un ka tamlihdsigu nedabujis, tad nodomajis sawai dsihwibai darit galu. —.—

Aisbehgusi seewa. 27. aprilî eerehdna M. apmehram 27 gadus wezâ seewa kamehr wihrs bijis deenesta darischanàs, panehmusi abju weenigo behrnu un aisbehgusi, pee kam daschеem pasinam likusi iskrawat ari wihram peederigu mantibu. Pehdejais greesees peederigâ weetâ dehl aisbehguschàs usmekleschanas, kuras usturas weeta esot jau issinata. Wainigee mantibas iskrawataji ari issinati un wini tikschot saukti pee likumigas atbildibas. —.—

Nosudusi jaunawa. Dahwis Osols, dsihwojoschs Udses muischâ, sinoja polizijâ, ka wina 18 gadus wezâ meita, kura peedsihwojusi pee kahdas radineezes Kangihfern eelâ № 42 nosudusi. Meita pahrgahjusi par Jurgeem pee wina sehrst, bet tehws to ne wisai laipni sanehmis, pahrmesdams, ka tai ar mahzibam neeimot uz preekschu. 26. aprilî ta no wina aisgahjusi, bet wehl lihds schim neesot te, Jelgawâ, pee radineezes eeradusès. y.

Aisbehdsis sehns. Minna Swainis — Wilhelma eelâ № 8 — sinoja polizijâ, ka winas 15 gadus wezais sehns Alberts 28. aprilî aisbehdsis. Kamehr wezaki bijuschi darbâ, sehns sasehjis sawas drehbes pauninâ un sazijis masakajam brahlenam, ka eeschot pasaulê, jo pee wezakeem tam wairs nepatihkot. Pases sehnam naw. y.

Wahjprahtiga seeweete, kura nekahdas sinas neprot dot par sewim, aptureta 29. aprilî Engures pagasta Engures sahdschâ. Polizija meklê pehz winas peederigeem. Winas portreju war apskatit slepenpolizijâ. y.

Jelgawas tuwumâ wehl schogad atwehrschot 6 jaunas keegelnizas, jo peeprasijumi pehz keegeleem pastahwigi peeaugot.

Jauni Leelupes twaikonischi. Kâ jau zitkahrt sinots, tad Jelgawâ kopsch kahda laika nodibinajusès kahda latweeschu akzionaru beedriba ar noluhku, buhwet twaikonus tirdsneezibas wajadsibàm un ar teem ari usturet pasascheeru satiksmi starp Jelgawu, juhrmali un Rigu. Pirmais sahkums schai sinâ teek darits ar diwàm motorlaiwam, kuras, kâ „T." atsihmê, jau tik tahlu gatawas, ka zer tàm pa Wasaras-swehtkeem dot wahrdu. Tâ tad Augsburga firmas lihdsschinejais monopols beigsees, un drihs tai usstahsees jauns konkurents. Eewehrojams ari tas, ka motorlaiwas buhwejuschi schejeenes latweeschu meistari, tâ koka kâ dselsdarbus. Pasahkumam janowehl daudz sekmes! —

Paklihduschu sunu eekerschana pehdejâs deenâs jau eesahkusès, pee kam pilsehtas walde issuhtijusi kehrejus pa wairakàm eelam, lai sunus, kam naw atteezigàs nodokla markas kaklâ un skraidâ pa eelam, noker un aisgahdâ uz lopu aissargaschanas beedribas patwerstmi pee Annas wahrteem. Sakertee tschekrkahji tur teek baroti un patureti tik ilgi, kamehr wina ihpaschneeks peeteizàs, to isnem un samaksâ nodokli

Pehz apmehram trim deenam eekertee neisnemtee tschetrkahji teek nogalinati. Wehlams buhtu, ka wisi bes uspurneem un atteezigà nodokla sihmes apkahrtklejoschee tschetrkahji tiktu eekerti un eemihtneeki pasargati no beidsameem, kuri lihds schim pulkos klejoja apkahrt. —.—

Sausam un siltam laikam pehdejâs deenâs peeturotees, pee schejeenes dahrsu un kokaugku ihpaschneekeem rodâs baschas, par daschadu kahpuru un zitu postitaju kukainu isperinaschanos, kas potlaban pilnos seedos stahwoscheem kakaugku kozineem draud padarit nopeetnas breesmas. Kà dsirdams, tad pehdejee jau parahdijuschees daschos schejeenes apkahrtnes dahrsos, pee kuru isnihzinaschanas teekot nopeetni strahdats. Wakar, pehz wairak kà nedekas ilga sausuma usnahza pirmais leetus ar pehrkoni. —.—

Basnizas sinas.

Deewkalposchanas Sw. Annas basnizà: Swehtdeen, 8. maijà pulksten 10 no rihta spredikos Dalbes mahzitajs Rosenthals un weetejais mahzitajs noturès deewkalposchanu Kalnazeema basnizà. Ussaukti: Juris Laweneeks ar Almu Bunte, Fritz Pauluks ar Aneti Swihnin, Indrikis Bitte ar Emiliju Jaunsem, Archips Sykows ar Katrini Libert.

Deewkalposchanas Jelgawas pilsehtas draudsès Nikolaja basnizà: swehtdeen 8. maijà pulkst. 1/2 10 no rihta ar kurlmehmo eeswehtischanu mahz. Reinhards. Ussaukti: Jakobs Juris Grofs ar Aneti Olgu Kraslowski, Karlis Kleegis ar Lihbi Tumschewitz, Frizis Pauluks ar Aneti Swihnin, Kristaps Waldmans ar Annu Reinhold, Georgius Wadse ar Paulini Balod. Miruschi: Emilie Zihrul dsim. Stedelaub 32 g. w., Mikels Kruhwewers 87 g. w., Karlis Dalscha 23 g. w., Anna Tschulba 18 g. w., Jehkabs Grünbergs 80 g. w., Karline Schalin dsim. Weideman 70 g. w., Olga Grautsche dsim. Swirgsde 27 g. w.

Wisjaunakàs sinas.

Peterburgà, 29. apr. No nazionalistu fralzijas atdalijusès ap 20 zilweku leela grupa, kuras lozekli sauzàs par neatkarigajeem nazionalisteem. Winu widû ir starp ziteem knass Baratinskis, Wladimirs Lwows, preekschsehdetaja beedris knass Wolkonskis, Krupenskis, Sasonows, grafs Stenboks-Fermors un Sinadino. Grupa leek pirmajà weetà Keisaristes ideju un wajadsibu, apweenot walsts zentru ar nomalem, tatschu nedomà nodarbotees tikai ar zitttauteeschu jautajumeem, bet greest wehribu uz kulturelàs attihstibas un walsts apsardsibas jautajumeem.

Pta. Daschâs awisês parahdijuschàs sinas, ka Kreewijas un Japanas waldibas wedot paschlaik sawà starpà sarunas par kopigu aktiwaku politiku pret Kinu. Mehs esam pilnwaroti sinot, ka schàs baumas ir isdomatas. Kreewijas politika tahlajos austrumos eewehro status quo politiku un weens no winas galwenajeem usdewumeem ir draudsigu atteezibu ustureschana ar Kinu.

Odesà, 30. aprilî. No juhras iswilkts nepasihstama, kà leekàs, pee inteligenzes peederiga zilweka lihkis bes galwas, rokam un kahjam, papirà eetihts un pahrseets ar wirwi. Pee lihka konstateti dsiki naschu duhreeni.

Parisê, 13. maijà (30. aprilî). No Fezas sino, ka usbruhkot pilsehtai puhlis pilsehtà sazehlis dumpi un islaupijis weikalus. Ir ari nogalinati. Dumpineeki prasa Mulaja Hafida atkahpschanos un garantè ahrsemneekeem droschibu. Frantschu ekspedizija 23. aprilî zelà uz Fesu. Winas sastahwà ir 8 bataljoni, 4 eskadroni un 4 baterijas, kuras no muguras pusês pabalsta ziti kara pulki.

Londonà, 12. maijà (29. aprilî). Hounsditschas „ekspropriatoru" prahwà par polizistu nogalinaschanu apsuhdsetee Petrows, Dulows un Rosens attaisnoti. Wasiljewa noteesata uz 2 gadeem zeetumà, jo atsihta par wainigu mehginajumà ar eelauschanàs palihdsibu eetikt mahjà, kur nogalinati polizisti

Konstantinopolê, 12. maijà (29. aprilî). Tautas apgaismoschanas ministra portfeli peenehmis uz pascha sultana wehleschanos Abdurachmans Scherifs pasihstams historiografs. — No ahrsemem atgreesees bijuschais leelwesirs Kiamils paschà, birokratu parttjas kandidats uz leelwesira amatu.

Isdewejs: Latweeschu Dr. Beedr. tagadejais presidents **Th. Doebner.**

Redaktors: **R. Purinsch** (Purinu Klaws).

Drukats pee F. J. Steffenhagena un dehla Jelgawà.

8. maijà 1911. g.

puku (Margreetas) deena

par labu „Tabora" eestahdei.

Jelgawas eedsihwotaji, pehrkat pukes un puschkojatees: eestahdei par labu un seedonim par godu!

Latw. Sawstarpiga Apdrofchin Beedriba

peenem apdroschinaschanà pret uguni, sibeni un apgaismoschanas gases sprahdseeneem wisadu kustamu un nekustamu mantu pilsehtâs un uz laukeem pehz wislehtakeem tarifeem.

Zentralkantors Jelgawà, Katoku eelà 44.

Nodalas: **Bauskà** (Stepermana kga grahmatu weikalà), **Tukumà** (Tukuma saweesigas beedribas namà), **Talsôs** (pee Bekera kga), **Wentspilî** (Latweeschu krahschanas aisdoschanas sabeedribà), **Piltenê** (J. Kaminska, K. Hemke un A. Gilbe kgeem), **Saldû** (Latweeschu Laukfaimneeku Ekonomiskas Sabeedribas filialê), **Kandawà** (pee Rupais un Meija kgm), **Kuldigà** (pee adw. E Stöffela kga), **Leel-Eserê** (pagasta n.), **Aisputê** (krahj-aisd. sabeedribà), **Leepajà** (Alekfandra eelà № 11 Latweeschu Laukfaimneeku Ekonomiskàs Sabeedribas filialê), **Subatas** apgabalà (Prodes pag. n.), **Jekabmeestà** (pee Karpa kga).

Agenti-taksatori katrà pagastà.

Rigas kantors (preeksch Widsemes deenwidu dakas) **Leelà Keninu eelà № 28.**

(Latweeschu Laukfaimneeku Ekonomiskà Sabeedribà) ar Nodalam Latweeschu Laukf. Ekonomiskàs Sabeedribas filialès: **Zehsis, Siguldà, Liderê, Birschos** (Modonà), **Stukmanos** un **Skrihwerê.** Zitur agenti. Kur ageaturas nawa — tur tàs eerihko. Apdroschinataji wisi ir beedribas beedri. Tà ka beedriba ir sawstarpiga — tad tarifi ir wislehtakee un apdroschinaschanas nosazijumi wisehrtakee.

Sihkakas sinas uz peeprasijumeem issuhta pa pastu.

Walde.

Peenem sobu slimneekus un pagatawo **mahkfligus sobus,** ar un bes platem. **Selta kronus, porzelana** un **selta plombas.**

J. Aron,

Jelgawà, Leelajà eelà № 1. Runas stundas no 9—1, un no 3—6.

Sobu ahrsteschanas kabinets

M. Kopelewitza

Jelgawà, Skrihweru eelà № 2. Runas stundas no 9—1 un no 3—6. **Spezialitate:** Selta sobu kroni un mahkfligi sobi bes platem. Wisus darbus isdaru uz garantiju.

A. Beloborodows,

diplomets medizinas **feldschers** un **mafeeris,** **Jelgawà, Palejas eelà № 40,** pretim „Imperial" weesnizai.

Peenemu **ahdas, dsimuma, puhschla** un **sistilsa** slimneekus no 9—1 pr. pusd. un no 6—1/29 wak. **Dahmas** un **behrnus** no 5—6 w. zaurskatischana ar elektrizitati.

Dr. J. Machtus,

Marstal-eelà 3, tuw. pee Grehz. eel. telef. 5492.

Dr. Levitas.

Eekschkigàm, seeweeschu un behrnu slimibam.

Jelgawà, Pasta eelà № 6.

Mag. J. Hertela

apteeku pretschu pahrdotawà

Jelgawà, Pasta eelà № 13.

Peedahwà

wisadas uz scho arodu atteezoschas

prezes.

Mahzeklis

war peeteiktees mechanisku atslehdsneeku darbnizà pee atslehdsneeku meistera **Chr. Biemana,** Jelgawà, Katoku eelà № 21.

Sludinajums.

Jelgawas Pilsehtas Walde ar scho dara wispahribai sinamu, ka 12. maijà sch. g. pulksten 11 preeksch pusdeenas Pilsehtas Waldes telpàs tiks noturets galigs torgs dehl isnomaschanas pee Lapskalna muischas peederigas plawas 15,8 desetinas atrodoschos winpus Drikfas.

Ofertes, peeleekot klaht torgu noteikumos mineto salogu, tiks lihds torga deenai preti nemtas.

Torga noteikumi eeskatami Pilsehtas Waldes kanzelejà wisàs sehdes deenàs no pulksten 11 lihds 1 deenà.

Jelgawà, 27. aprilî 1911. g. № 1445.

Sludinajums.

Jelgawas Pilsehtas Waldes buhwkomisija usaizina wisus, kuri wehletos usnemtees schi gada buhwes sesonà eelu brugeschanas darbus, sawus peedahwajumus eesneegt buhwkomisijas sehdê, zeturtdeen 5. maijà sch. g. pulksten 6 pehz pusdeenas.

Uz tam atteezoschee noteikumi ir Pilsehtas Waldes kanzelejà wisàs sehdes deenàs no pulksten 11—1 pusd. dehl eeskatischanàs islikti.

Eemaksajams salogs 500 rbl.

Jelgawà, aprila 28. deenà 1911. g. № 1475.

Mehs meklejam

sawas pasaules firmas fabrikatam (wisur pahrdodamai masmaschinai), no kura lihds schim pahrdoti 27,000 gabali un kas **zenas** un **labuma** sinà, ir

bez konkurenzes,

kà pahrdeweju

kreetnu, uszihtigu preekschstahwi

tureenes apgàbalam. Teek peeschkirta teesiba, winam **weenigi** pahrdot scho artikeli. Kapitals naw wajadsigs.

Pastahwigi augsta pelna.

Pamatigas ofertes tikai no kungeem, kuri war personigi eeguht (atwiret), usdodot referenzes (eeteikumus, leezibas), teek luhgtas sem **T. N. 3577,** kuras suhtamas pehz schahdas adreses: **Warschau, Wierzbowa 8, Internationales Annoncen Bureau** jeb: **Варшава, Вержбовая № 8, Международная Контора Объявленій.**

Loti swarigs sinat,

ka jaunisgudrotàs Dr. **Hartmana**

seepes „Flora"

ir tikai weenigais lihdseklis skaistuma saglabaschanai un ka zitu kremu leetoschana **„Flora"** seepju weetà preeksch gihmja ir weltiga. Leetojot 2—3 reises katris pahrleezinasees scho seepju brihnumus: Saules pleki, issitumi un finnes bez pehdam nosuhd. Ihstas tikai ar atradeja parakstu: **Dr. Hartmann, Wien 3/I.**

Dabujamas wisàs parfimerijas un apteeku pretschu pahrdotawàs.

Peenem

sobu slimneekus

ikdeenas no 10 lihds 1 un no 3—6. **Spezialists, selta sobu kroneem** (Goldkronen) un ar **stifti eeleekameem** (Stiftszähne) bez platem.

Dentists M. Kaplans,

Jelgawà, Leelajà eelà № 31.

Peenemu **sobu slimneekus** ikdeenas no plkst. 9 1/2—1 un 4—6. **Spezialitate: eeleek mahkfligus sobus, porzelana plombas** un **iswelk sobus glusni bez sahpem. Lauzeneekeem eewehrojami paseminatas zenas.**

Jelg. Leelajà eelà № 6.

Gutman-Rathaus.

Ekstra-telegrama.

Zirks-swehrniza.

Brauz
pirmais
wezakais
popelneem
bagatais
Eiropas
artists
Anatolijs
Leonidwitschs
Durows

ar sawu antropo-soologisko dsihwneeku teapu.

Pahrwaldneeks: **T. J. Luganskijs.**

Sobu slimneekus

peenemam katru deenu no pulksten 9 lihds 6. Sobus iswelk bez sahpem. Mahkfligi sobi ar waj bez platem. Wisadas plombas Spez. selta sobu kroneem, porzelana un selta plombam. Lauzeneekeem eewehrojami paseminatas zenas.

S. Braude u. P. Braude,

Jelgawà, Leelajà eelà № 17.

Milsigs pahrsteigums:

Reis dsihwè!!!

600 preekschmeti tikai par **3 r. 90 k.**

1) **Ifrotats anker-pulksteens** ar paresu gahjeenu un 6 gad. galwojumu. 2) **Skaists dahmu rinkis** ar amerikas briljantu. 3) **Brihnumskaista brosche** ar daudzeem akmeneem un patentetu saspraussham. 4) **Ifrotata eleganta rokas sprahdse** no amerikas selta „Duble." 5) **Ifrotats kabatas nesaseers** ar 4-m preekschmeteem. 6) **Pahris aufskaru** ar brihnumskaisteem amerik. briljanteem un patentetu saspraussham. 7) **Elegants ifrotats ahdas naudas maks.** 8) **Albums** ar **50 interesanteem skateem.** 9) **Tschaulischu aparats** no Dr. Kocha pr. nek. smehkesch. 10) **Mechaniskas, kopà saleekamas schkehres,** ifrotatà kastitê, un wehl **wairak kà 500 interesantu un leetderigu preekschmetu.**

Par wiseem 600 preekschmeteem, pulksteni lihdsi skaitot, **tikai 3 r. 90 k.** (pulksteņa weens par sewi maksà to paschu naudu)

Par suhtischanu uz pehzmaksu no weenas lihds 3-m garnituram 55 kap., Sibirijà 95 kap.

Adr.: O-wu „Меркурій", Лодзь, K. 75.

Nepatikschanas gadijumà nemam atpakal un atdodam naudu.

Elektro-teatris „REKORD"

Jelgawas Latweeschu Beedribas namà.

Programa 2, 3. un 4. maijà.

I.
Melnais preekschtars. Drama is tagadnes dsihwes.

II.
a) **Patê-schurnals Nr. 107.**
b) **Stahwoklim nepeederiga kaisliba.** (Humoristisks).

III
Mihlestibas deewes preestereene. Drama. (Krahsàs).

IV.
a) **Wenezija un winas eewehrojamakàs weetas.** (Pehz dabas).
b) **Smalka kompanija.** (Humoristisks).

Israhdes ikdeenas: no pulksten 5 lihds 11 wakarà.

Eeejas maksa: I. weetà 35 kap., II. weetà 25 kap., III. weetà 15 k., skolneekeem un behrneem 25, 15 un 10 kap.

A. N. Bogdanowa

tabakas fabrik. noliktawa

Jelgawà, Katoku eelà № 12, eewehlê wislabakàs papirosu tschaulites (hilses) is pascha auto-mech. fabrikas

„Sankt Gotthard",

starp tàm: koka kastitês par 250 gab., kà ari **Berlines** 100 gab. ar labu mundstiki katrà kastitê un „Zarskija" ar glihtu walsts ehrgli.

Smarschiga tabaka: **Halis** 1/4 **№ 46** kap., 1/8 **№ 23** kap. **Maikapara** spezialtabaka: **Swesda № 40, № 30** un **№ 10** nepahrspehjama labuma. **Papirosi:** wisas wairak peeprasitas sortes par lehtàm zenàm.

NB. **Atkalpahrdewejeem wislabakà eepirkschanas weeta.**

Tabaka III. sorte jau no 72 kap. mahzina un zigarus no 1 r. 90 k. no 1000 sahkot.

Bods

atdodama Jelgawà, Kangihsern eelà № 49 **Doktorowa.**

Печатать разрѣшается позднѣе.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

Te klaht 1 peelikums.